

Handläggare: Hans Söderström
Region Ytterstad
Markbyrå
Tel: 50826123
hans.soderstrom@gfk.stockholm.se

Dnr 98-000-1600:6

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Rapporter angående gatu- och fastighetskontorets arbete med projekt inom lokala investeringsprogrammet (LIP).

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Olle Zetterberg

Kerstin Boberg
tf

Ulf Rönnberg
tf

SAMMANFATTNING

I enlighet med överenskommelse mellan Stockholms stad genom dess kommunstyrelse och gatu- och fastighetsnämnden redovisar kontoret delrapporter över hur LIP- projekten marksanering och lysdioder i signalanläggningar fortlöper. Redovisningen skall vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2001-01-31.

Projekten drivs i huvudsak i enlighet med regeringens beslut. Lysdioder i signalanläggningar är i stort genomfört, med undantag av vissa efterjusteringar av teknisk natur.

Marksaneringsprojektet fortlöper planenligt med undantag av att tidplanen inte kan hållas. Anledningen är att tillståndsprövning av saneringen vid Lyftkranen och Gasverkstomten måste ske i miljödomstol, och även tillåtlighetsprövas av regeringen. Staden har, efter begäran från gatu- och fastighetsnämnden, hemställt hos regeringen om förlängning till 2003-12-31.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Genom regeringsbeslut 1998-03-26 beviljades Stockholms stad bidrag för ekologisk omställning (lokala investeringsprogrammet, LIP) med 610 Mkr. Gatu- och fastighetsnämnden är huvudman för marksaneringsprojekt för 205 Mkr, varav bidrag utgör 90 Mkr, samt utbyte av lysdioder i signalanläggningar, där bidraget uppgår till 21 Mkr av totalkostnaden 65 Mkr. Genom överenskommelse mellan kommunstyrelsen och gatu- och fastighetsnämnden stadgas att nämnden skall avge årlig redovisning hur projekten fortskrider senast den 31 januari. Marksaneringsprojektet medgavs förlängd genomförandetid med ett år, dvs tom 2001 genom särskilt regeringsbeslut våren 1999. Rapporterna framgår av bilaga 1 och 2.

Projektläget

Projektet drivs i huvudsak enligt de villkor som ingår i regeringens beslut om bidrag. När det gäller marksanering har dock tidplanen måst framflyttas till 2003-12-31, som en följd av att åtgärderna på Lyftkranen och Gasverkstomten måste tillståndsprövas av miljödomstol och tillåtlighetsprövas av regeringen. En särskild framställan om detta har inlämnats till regeringen. Genomförda utredningar visar att det föreligger behov att slutbehandla ca 100000 ton PAH-föreningar inom LIP-projektet. PAH är samlingsbeteckningar för polyaromatiska kolväten. Dessa ingår i restprodukten tjära från gastillverkningen och har använts i olika tekniska tillämpningar bl a som bekämpningsmedel. PAH:er räknas som ett miljögift och är cancerframkallande. Det har vidare framkommit att den enda möjligheten att klara ekonomiska och miljömässiga mål är att behandla massorna på Lyftkranen och på Gasverkstomten. Det finns helt enkelt inte behandlingskapacitet att omhänderta dessa massor i landet.

Ett förfarande med samråd och utökad samråd har genomförts för saneringssåtgärderna vid Lyftkranen och Gasverkstomten under våren och ansökningshandlingarna inlämnades till miljödomstolen den 22 juni 2000, bilaga 1:2.

När det gäller muddringsarbetena vid Klara sjö kommer ansökan till miljödomstol att inlämnas under våren 2001. Muddringsarbetet kan dock inte påbörjas förrän det står klart om tillstånd till efterbehandlingen kan erhållas.

Vid Sickla Udde är saneringen i huvudsak slutförd förutom den mindre del PAH-massor som kvarligger utanför bebyggelseområdet i avvaktan på tillstånd till slutbehandling. Saneringen av Sickla Udde har inneburit att en mycket stor mängd miljöstörande ämnen har avlägsnats från det område

som nu är under inflyttning. Beräkningar visar att ca 135 ton olja, 50 ton bly och 90 ton zink har transporterats iväg för deponering på godkänd plats. Genom dessa åtgärder har läckaget till Hammarby Sjö kraftigt minskat och området är efter avslutad sanering det från marksynpunkt kanske renaste bostadsområdet i Stockholm.

Projektet lysdioder i signalanläggningar har i stort sett genomförts enligt planen men blir fördröjd ett par månader på grund av efterjusteringar m.m.

Kontorets synpunkter

De projekt som kontoret beviljats bidrag för är angelägna och handfasta miljöprojekt både på kort och lång sikt.

Marksaneringsprojekten är den första riktiga satsningen på sanering av förorenad jord i staden. Behoven är dock väsentligt större än den insats som nu är beslutad och finansierad. Ett övergripande mål med projektet är dock att det skall bidra till utvecklingen av teknik och bygga upp erfarenhet av sanering av förorenade jordar.

Ett stort antal undersökningar och praktiska försök i pilotskala har genomförts, vilket har byggt upp en teknisk kunskap och erfarenhet av saneringsmetoder. Även fullskalesanering av det i sammanhanget måttligt förorenade Sickla Udde och uppföljning av detta har genomförts med gott resultat.

Det som nu framstår som den största utmaningen är om de mer kraftigt förorenade områdena (PAH vid Lyftkranen, Gasverkstomten, Klara Sjö och Sickla Udde), kan saneras på ett sätt som är ekonomiskt och miljömässigt acceptabelt. Bristen på anläggningar med tillstånd att ta hand om förorenade massor är ett problem som måste lösas på sikt i regionen. Den lösning som nu föreslås genom gat- och fastighetsnämndens ansökan om lokal behandling på plats, är endast tillämplig i detta fall.

Även det inledda prövningsförfarandet för lokal behandling har aktualiserat vissa oklarheter i den nya miljöbalken och hur denna skall tillämpas vid marksaneringsprojekt. Det står därför redan nu klart att LIP-projektet marksanering förutom teknisk kunskapsuppbyggnad, kommer att bidra till miljörättsliga erfarenheter.

SLUT